

KÚRIA

Bfv.II.1228/2011/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2012. május 17. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. r. terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Hatvani Városi Bíróság 4.B.122/2010/22. számú ítéletét és a Heves Megyei Bíróság Bf.200/2011/5. számú végzését a II.r. terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Hatvani Városi Bíróság a 2011. január 17. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 4.B.122/2010/2. számú ítéletében három terhelt ügyét bírálta el. Közülük a felülvizsgálattal érintett II.r. terhelt bűnösségét társtettesként elkövetett csalás büntetében (Btk.318.§ (1) bek., (5) bek. a) pont) állapította meg, és ezért őt 1 évi börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

A Heves Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2011. június 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott Bf.200/2011/5. számú végzésében a városi bíróság ítéletét a II.r. terhelt tekintetében helybenhagyta.

A Hatvani Városi Bíróság elsőfokú ítélete tényállásában rögzítette, hogy az L. alatt felvett, természetben az M. E. volt csillefordító területén található földterület, amely gyepművelési ágként szerepel

a nyilvántartásban, az I.r. terhelt édesapjának a tulajdonát képezi, 2008. június hó 17. napjától kezdődően.

Az I.r. és a II.r. terheltek, 2008. szeptember hónap elején - pontosabban már meg nem határozható időpontban - megegyeztek abban, annak ellenére, hogy a terület építési engedéllyel nem rendelkezett, hogy ennek az I.-i csillefordítónak a helyreállítási munkálatainak az elvégzése ürügyén, speciális betonjavító habarcsot szereznek be úgy, hogy annak vételárát nem fogják kifizetni. Ezt követően az ügyletbe belevonták a III.r. terheltet is, mint a P. Kft. ügyvezetőjét, akit a terhelt megkért arra - az I.r. terhelt tudtával és beleegyezésével -, hogy a fenti munka elvégzése céljából, a Kft.-je nevében kösse meg a vállalkozási szerződést. A P. Kft.-nek sem az I.r., sem pedig a II. r. terheltek nem voltak az alkalmazottai, a gazdasági társasággal semmilyen szerződéses jogviszonyban nem álltak. Miután a III.r. terhelt elfogadta a felkérést, mint a P. Kft. ügyvezetője, a 2008. szeptember 08. napján szerződést kötött a K. Kft. képviselőjével, K. P. T.-val, a fenti csillefordító helyreállítási munkáinak az elvégzésére, annak ellenére, hogy tudta a Kft.-je nevében semmilyen számlát nem fog befogadni, az abban foglalt kötelezettséget, így a vállalkozói díjat sem fogja megfizetni. A szerződéskötés során az I.r. terhelt mint megrendelő járt el, a II. r. terhelt mint a P. Kft. műszaki vezetője, míg a III.r. terhelt mint a P. Kft. ügyvezetője.

A szerződés megkötését követően, 2008. szeptember 11. napján a K. Kft. megkezdte a munka kivitelezését L.-ben, s 2008. szeptember 17. napján, az építkezéshez szükséges eszközöket a helyszínre szállíttatta. Így 30 tonna Eurokalmatron típusú betonjavító habarcsot, 750 élvédő fóliát, élvédő ragasztó anyagot, fél köbméter fenyődeszkát, 150 méter 32-es KPE csövet, 10-es méretű betonacélt, homokot, valamint 0,1-06 nm homokot, illetőleg 1 db görgős kézi emelőt. Ugyancsak a munka megkezdésének a biztosítása végett, a K. Kft. megbízta a K.2. Kft.-t azzal, hogy a Csillefordító állványépítési munkáit végezze el.

Az I.r. és II.r. terheltek - a III.r. terhelt tudtával és beleegyezésével - 2008. szeptember 22. napján, a korábban az építményre feldaruzott habarcsot, a K. Kft. tudta és beleegyezése nélkül ledaruztatták, majd pedig azt az I.r. terhelt testvérének, a L., B. út alatti ingatlanára szállították. Ugyancsak elszállították a görgős kézi emelőt is, s annak hollétét a sértett elől eltitkolták.

A fentieket követően, 2008. szeptember 28. napján a II.r. terhelt, a P. Kft. nevében, az elvégzett munka minőségi kifogására hivatkozva, a vállalkozói szerződést felbontotta a K. Kft.-vel.

A terheltek a vagyon elleni bűncselekmény elkövetésével a K. Kft.-

nek a 26 ezer tonna habarcs elszállítással, 1.477.881.-Ft, a beépített habarcs anyag árának meg nem fizetésével 242.998.-Ft, azok szállítással felmerülően 228.770.-Ft, a 750 élvédő fólia felhasználásával 93.000.-Ft, az élvédő ragasztóanyag felhasználásával 43.765.-Ft, a fél köbméter fenyődeszka felhasználásával 26.500.-Ft, a 150 méter 32-es KPE cső felhasználásával 21.240.-Ft, a 10-es méretű betonacél felhasználásával 6.000.-Ft, valamint a 22.026.-Ft értékű homok felhasználásával, illetőleg az állványozási díj meg nem fizetésével 1.000.000.-Ft, mindösszesen 3.180.946.-Ft kárt okoztak.

A sértett cégnek okozott kár, mely teljes mértékben megtérült, tekintettel arra, hogy a nyomozó hatóság 132.000 kg mennyiségű habarcs anyagot lefoglalt és azt a sértett részére átadta, valamint arra is, hogy az I.r. terhelt, a bírósági eljárás során 3.000.000.-Ft-ot megfizetett sértettnek, mint a K. Kft. ügyvezetőjének.

A Heves Megyei Bíróság másodfokú végzésében az e ténymegállapításokat vitató fellebbezési érveléseknek nem adott helyt, és felülbírálatát mindenben az elsőfokú ítélet tényállásában rögzítettekre alapította.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen meghatalmazott védője, dr. H. B. ügyvéd útján a II.r. terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyben a jogerős határozat megváltoztatását kérte. Az indítvány indokolásában a védő -konkrétabb megjelölés nélkül - a Be.416.§ (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozott, mindkét fokú bíróság részéről a Btk.318.§-ában és a másodfokú bíróság részéről a Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak megsértésére hivatkozott. A már az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében részletesebben kifejtettekre is hivatkozva vitatta a jogerős ítélet tényállásának egyes megállapításait, állította, hogy a terheltnek jogtalan haszonszerzési célzata nem volt, a sértettet nem ejtette vagy nem tartotta tévedésben, és kárt sem okozott neki. Az ügyben eljáró másodfokú bíróságnak felrótta, hogy az elsőfokú ítélet tényállásának a nem kellő felderítettségéből és annak iratellenességéből fakadó megalapozatlanságát törvényi kötelezettsége ellenére nem küszöbölte ki.

A Legfőbb Ügyészség a BF.3409/2011. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg. Kiemelte, hogy a Be.423.§ (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jogerős ítéletben rögzített tényállás nem támadható. A bizonyítékok nem megfelelő értékelése, illetve a bizonyítási indítványok mellőzése felülvizsgálat alapját nem képezheti. A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállásból pedig kellően megindokoltan és mindenben törvényesen került sor a terhelt bűnössége megállapítására, és a büntetés kiszabására. Az eljárás során olyan eljárási szabálysértés sem történt, amely a felülvizsgálat alapját képezhetné. A Legfőbb Ügyészség ezért a

felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A Kúria nyilvános ülésén a védő a felülvizsgálati indítványban foglaltakat fenntartotta. Kiemelte, hogy a felek között egy megállapodás született, amelynek teljesítése során ellentétek merültek fel, elszámolási vita keletkezett, melyet polgári per is követett. Vitatta, hogy a jogügylet megítélése a büntetőjog területére tartozna, álláspontja szerinti polgári jog elszámolás lett volna az elégséges megoldás. Hivatkozott a jogerős határozat iratellenes megállapításaira, álláspontja szerint a határozat megalapozatlansága felülvizsgálati okot képez, és fenntartotta, hogy a terhelt a csalás törvényi tényállási elemeit nem valósította meg.

A Legfőbb Ügyészség képviselője az átiratukban foglaltakat változatlan formában fenntartotta. A terhelt felszólalásában arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint bűncselekményt nem követett el.

A Kúria a II.r. terhelt érdekében benyújtott felülvizsgálati indítvány alapján eljárva a Be.423.§ (4) és (5) bekezdése alapján a megtámadott határozatot a II.r. terhelt vonatkozásában a felülvizsgálati indítványban megjelölt okokból, illetve a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontjában megjelölt - hivatalból vizsgálandó - eljárásjogi okokból bírálta felül.

Felülbírálata során megállapította, hogy a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontjában megjelölt, a Be.373.§ (1) bekezdés I. b) és c) pontjaiban, illetve II-IV. pontjaiban meghatározott eljárási szabálysértés nem történt.

A védő indítványában eljárási szabálysértésként a másodfokú bíróságnak a Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak megsértését róta fel. Ezzel kapcsolatban szükséges rámutatni arra, hogy a Be.351.§-a nem szerepel a Be.416.§ (1) bekezdés c) és d) pontjaiban adott törvényhelyek felsorolásában, melyek megsértése felülvizsgálat alapját képezhetné. Márpedig a felülvizsgálat a büntetőeljárási törvényben rendkívüli jogorvoslat, melynek alapját kizárólag a Be.416.§-ában meghatározott felülvizsgálati okok képezhetik.

Ezen túlmenően is a Be.423.§ (1) bekezdése - melyre indítványában egyébként a Legfőbb Ügyészség is hivatkozott - előírja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. E rendelkezésből következően törvényileg tilalmazott az, amit a felülvizsgálati indítvány túlnyomó része céloz, vagyis, hogy a Kúria a jogerős határozat tényállásának megalapozottságát, és az e tényállás megállapításához vezető bizonyítási eljárás teljességét,

a beszerzett bizonyítékok értékelésének milyenségét tegye felülvizsgálat tárgyává. A Kúria ebből fakadóan nem foglalkozhatott a felülvizsgálati indítványnak, illetve a felülvizsgálati indítvány által felhívott fellebbezési indokoknak azon részével, melyek e törvényi tilalom alá estek. E körben nem fogadható el a védőnek a nyilvános ülésen tett azon utalása, mely szerint a támadott határozat megalapozatlansága felülvizsgálati okot képez. A Be.423.§ (1) bekezdésében foglaltak értelmezéséből éppen az következik, hogy a jogerős határozat tényállásának megalapozottsága a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható, és azon változtatás nem eszközölhető.

A védő a felülvizsgálati indítványban vitatta a csalás tényállásának a Btk.318.§-ában meghatározott elemei megvalósulását, nevezetesen a jogtalan haszonszerzési célzatot, a megtévesztést vagy tévedésben tartást, illetve a károkozást. E kifogások a Be.416.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében felülvizsgálati okot képeznek, mely szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. A korábban már kifejtettek értelmében és a Be.423.§ (1) bekezdésében foglaltak alapul vétele mellett viszont a csalás tényállási elemeinek vizsgálatára nem a felülvizsgálati indítványban megjelölt történéssor, hanem a jogerős határozatban megállapítottak alapján kerülhetett sor. A jogerős határozat tényállása egyértelműen rögzíti, hogy a II.r. terhelt terhelt-társaival megegyezett abban, hogy a csillefordító helyreállítási munkálatainak elvégzése pusztán a betonjavító habarcs megszerzésének ürügyéül szolgál, és annak vételárát nem fogják kifizetni. Így került sor a szerződés megkötésére, majd a szerződés megkötését követően a leszállított anyagok megszerzésére, ezáltal a károkozásra.

A másodfokú bíróság végzésében a megállapított tényadatokon alapulón megalapozottan rögzítette, hogy a terheltek ezáltal jogtalan haszonszerzés végett a sértettet tévedésbe ejtették azzal, hogy úgy kötöttek vállalkozási szerződést, hogy tudták, semmiféle anyagárat, illetőleg szállítási díjat és egyéb vállalkozói díjat nem fizetnek hibás teljesítésre, stb. hivatkozással és ezzel a tényállás szerinti kárt okozzák.

Nem fogadható el a védőnek az az érvelése sem, hogy a polgári jogi megállapodáson alapuló jogügylet büntetőjogi vizsgálatára az adott esetben ne kerülhetne sor. A büntetőjogi felelősség megállapítása önálló, a polgári jogviszony rendezésétől független, a polgári jogi elszámolás megtörténte a csalás megállapításának nem előfeltétele.

A jogerős határozat tényállásában foglaltakon alapulón ekként a Kúria álláspontja szerint a II.r. terhelt bűnösségére vont következtetés okszerű és cselekményének minősítése is törvényes. A

terhelte kiszabott büntetés a törvényi kereteken belüli, így egyéb anyagi jogi jogsértés hiányában a Be.416.§ (1) bekezdésében foglaltak értelmében annak mértéke a felülvizsgálati eljárásban nem volt vizsgálható.

A Kúria a kifejtettek alapján a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be.426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2012. május 17.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Csere Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
Bné